

РЕШЕНИЕ

№ 4279

гр. София, 28.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **3988** по описа за **2023** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба от министъра на културата срещу Решение от 09.03.2023 г. по НАХД № 15794/2020г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 18-и състав. С решението е отменено наказателно постановление № НП-9/04.11.2020 г., издадено от заместник-министъра на културата, с което за нарушение на 221а, ал. 3 във връзка с чл. 161, ал. 2 от Закона за културното наследство /ЗКН/ на „Улично осветление“ ЕАД е наложена имуществена санкция в размер на 17000 лева.

В касационната жалба са изложени съображения за отмяна на оспорваното решение като неправилно, необосновано и постановено в нарушение на материалния закон. Неправилно въззивната инстанция е приложила чл. 28 от ЗАНН, без да са налице предпоставките за квалифициране на нарушението като маловажно. Независимо от формалния характер на нарушението, вредите от него имали материален, но и нематериален характер, доколкото касаят културното наследство. Фактът, че законодателят е уредил нарушението без значение дали и какви са последиците от него (вземайки предвид, че след извършването му е обективно невъзможно за да се установи какви културни ценности биха били засегнати с унищожаване на културния

пласт в съответния строителен обект), води до извод, че липсата на констатирано унищожаване на археологически обекти, не може да е критерий за маловажност. Моли съдебното решение да бъде отменено, а наказателното постановление – потвърдено като законосъобразно и правилно. Претендира извършените разноси за юрисконсултско възнаграждение за всяка от двете съдебни инстанции в размер на 100 /сто/ лева или общо 200 лв. С допълнителна молба от 22.05.2023г., депозирана от министъра на културата, чрез ст. юрисконсулт Ш., е направено уточнението, че А. Г., като заместник – министър на културата е имала качеството на административно-наказващ орган към момента на издаването на наказателното постановление по силата на заповед № РД09-267/19.05.2017г. на министъра на културата. С встъпване в длъжност на настоящия министър на културата на заместник министрите не са възложени правомощия по издаване на наказателни постановления, тоест само министърът на културата има качеството на административнонаказващ орган по ЗКН. Подробни съображения развива в писмени бележки.

Ответникът – „Улично осветление“ ЕАД, в писмен отговор на касационната жалба оспорва изложените в нея аргументи. Налице било съществено нарушение на процесуалните правила, поради липсата на издаден акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ и неприложимост на правилата на чл. 36, ал.2 от ЗАНН. Излага аргументи, че СРС правилно приел, че са налице предпоставките за маловажност по чл. 28 от ЗАНН. Моли за отхвърляне на жалбата и потвърждаване на оспорваното решение на СРС. Моли за присъждане на извършените разноси по списък.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, доводите на страните и заключението на прокурора от СГП, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, ХХІІІ-и касационен състав, приема следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е депозирана в Софийски районен съд от надлежна страна (предвид направеното изявление и уточнение с допълнителна молба с вх. № 19276/22.05.2023г. от министъра на културата) в законоустановения срок в изпълнение на разпоредбата на чл. 211, ал.1 от АПК, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Районният съд е установил, че на 16.05.2019г. при извършена проверка от служители на МК на строителен обект: [улица], попадаща в трета охранителна зона – некропол, се извършват СМР по възстановяване на амортизирани съоръжения от уличното осветление, при които са направени изкопи с дълбочина 120-140см. Към момента на проверката теренът е заравнен и е поставена чакълена подложка за полагане на тротоарна настилка. Като извършител на дейностите е установено „Улично осветление“ ЕАД по силата на договор между СО и Д. „Обединение Улично осветление СМ“ от 18.06.2015г. Изпратен е сигнал до СГП за образуване на досъдебно производство за престъпление по чл.277а, ал.3 от НК. С постановление от 19.02.2020г. прокурор при СГП е установил, че се извършват СМР на посочения обект, но от други дружества, а не от дружеството - ответник, които не са съставомерни. Поради това е отказал да образува досъдебно производство и е изпратил препис от постановлението на МК за сведение. По жалба срещу това постановление е прокурор от Апелативна прокуратура С. е издал постановление от 15.04.2020г., с което е оставил без уважение

жалбата от МК и е изпратил преписката на министъра за преценка относно наличието на основания за образуване на административно-наказателно производство. В тази връзка на 04.11.2020г. е издадено процесното НП, в което извършеното е прието за нарушение на чл. 161, ал.2 от ЗКН и е наложил имуществена санкция на „Улично осветление“ ЕАД в размер на 17000лв. на основание чл.221а, ал.3 от ЗКН.

СРС е извършил е дължимата служебна проверка за формална законосъобразност, като е установил, че НП е издадено от компетентен орган, в съответствие с процесуалните правила и при правилно приложение на материалния закон. Като е приел нарушението за маловажно, е отменил НП.

Настоящата инстанция намира, че решението е валидно, допустимо и правилно, но по различни съображения от изложените от СРС. Последният е приел, че е налице нарушение, но същото е маловажно. Касационният състав намира, че въобще не е налице нарушение, тъй като при провеждане на административнонаказателното производство са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които ограничават правото на защита на наказаното лице и са предпоставка за отмяна на оспорваното НП. Административнонаказателното производство има строго формален характер и съгласно чл. 36, ал. 1 от ЗАНН началото му поставя съставянето на акт за установяване на извършеното административно нарушение. Той задължително е в писмена форма, съдържа нормативно установени реквизити, издава се в присъствието на нарушителя и свидетели, като нарушителят има право да се запознае с преписката, да направи възражения и да посочи доказателства. Така създадената правна регламентация има за цел да гарантира упражняване правото на защита на нарушителя. Единствената хипотеза, в която ЗАНН допуска инициране на административнонаказателно производство без издаване на АУАН (с изключение на санкционирането с електронен фиш) е тази по чл. 36, ал.2 ЗАНН, съгласно която „без приложен акт административнонаказателна преписка не се образува освен в случаите, когато производството е прекратено от съда или прокурора или прокурорът е отказал да образува наказателно производство и е препратено на наказващия орган“. Настоящият състав на съда счита, в съответствие с установената съдебната практика, че тази хипотеза има приложение само по отношение на лицата, срещу които е било образувано наказателно производство.

В настоящия случай наказателното производство не се е водило, а и не би могло да се води срещу ответника, тъй като е юридическо лице и като такова не носи наказателна отговорност. Ответникът не е бил установен в предварителната проверка дори като лице, на което са възложени процесните СМР. След като същият не е имал процесуално качество, респ. не е бил известен за отказ да се образува досъдебно производство, същият не би могъл да знае за какви факти и обстоятелства, представляващи нарушение на коя правна норма му се търси административно-наказателна отговорност. Следователно правилото на чл. 36, ал.2 от ЗАНН не би могло да намери приложение и единствената правна възможност за законосъобразно инициране на административнонаказателното производство е било издаването на АУАН, което не е изпълнено и като резултат е било нарушено правото на защита на нарушителя. Това е достатъчно основание за отмяна на НП.

На следващо място, в оспорваното съдебно решение не са изложени аргументи относно компетентността на издателя на НП. Същото е издадено от А. Т. Г., в качеството ѝ на заместник – министър на културата, на основание чл. 229, ал.2 от ЗКН и Заповед на министъра на културата № РД 09-267/19.05.2017г. В приложените към

делото доказателства липсва цитираната заповед на министъра, с което зам. министърът е оправомощен да издаде оспорения акт. Така компетентността на административнонаказващия орган остава неизяснена в ревизираното съдебното производство.

Освен това по никакъв начин не е установено авторството на деянието. Приложен е договор между обединение от три дружества и СО за извършване на ремонтно-възстановителни дейности по съоръженията от публичното осветление на територията на СО, район „К. село“, като и възлагателно писмо от 15.05.2019г. за извършване на такива дейности от обединението на ул. Д. Г.“ в участъка от [улица]до [улица]. Не е ясно как е установено, че във вътрешните отношения между дружествата в обединението е прието именно ответникът да извърши посочените дейности, респ. че същият реално ги е извършил. Не е изяснено и въз основа на какви данни АНО е стигнал до извод за направени изкопни работи на дълбочина 120-140 см, при условие че към момента на извършване на проверката същите са били приключили и теренът е бил заравнен. В събраните сведения от работници на строежа също не се съдържа такава информация.

Не се споделят и изводите на СРС относно приложимост на чл. 28 от ЗАНН. Размерът на строителните дейности, възлагането им от Столична община, както и липсата на данни за наличие на архитектурни обекти не са основание за определяне на нарушението за маловажно. Напротив, статутът на зоната и нейната обществена значимост изключват възможността за определяне на конкретното нарушение като малозначително. А. за извършени предходни строителни дейности също не би могъл да се приеме като основание за прилагане на чл. 28 от ЗАНН.

Горното обосновава извод за отмяна на процесното НП, макар и по различни мотиви от изложените от районния съд. Доколкото обаче крайният резултат съвпада с този в оспореното решение, същото следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и своевременно заявеното от процесуалния представител на ответника искане за разноски, на основание чл. 63д, ал. 4 ЗАНН в полза на „Улично осветление“ ЕАД следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение за касационната инстанция в размер на 2316 лева, платени по банков път съгласно платежно нареждане на л.15.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, във вр. с чл. 63в ЗАНН, Административен съд – София-град, X-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 09.03.2023 г. по НАХД № 15794/2020г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 18-и състав

ОСЪЖДА Министерство на културата на Република България да заплати на „Улично осветление“ ЕАД адвокатско възнаграждение в размер на 2316 лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

